

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

Kathryn Hughes

Scrisoare pentru două iubiri

Traducere din engleză de
Mihaela Apetrei

3
TREI

Prolog

Zilele noastre

Lucrurile mărunte o umpleau de bucurie. Zumzetul abia auzit al unui bondar uriaș, pufos, zburând preocupat din floare în floare, neștiutor că îndeplinește o misiune de care depinde întreaga specie umană. Parfumul îmbătător și bogăția somptuoasă a culorilor izvorâte din florile de sângele-voinicului pe care le creștea în peticul ei de grădină, în ciuda faptului că spațiul acesta putea fi încredințat mai degrabă unor rude ale lui ceva mai suportabile. Și mai era vederea soțului ei frecându-și spatele care-l durea, în timp ce săpa răsadurile de trandafiri ca să le pună fertilizatori, fără să se plângă, deși ar fi preferat să facă alte o mie de lucruri în loc.

În timp ce îngenunchea ca să smulgă niște buruieni, a simțit cum nepoata ei își strecura mâinile într-ale sale, micuțe, calde și încrezătoare. Era un alt lucru mărunț, cel care-i dădea cea mai mare bucurie, care îi aducea mereu un zâmbet pe chip și îi făcea inima să tresalte.

— Ce faci, bunico?

S-a întors și a privit-o pe iubita ei nepoată.

Obrăjorii fetei băteau în roz în soarele după-amiezii, iar pe nasul cât un nasture avea urme de pământ. Și-a scos batista și a șters-o cu blândețe.

— Smulg buruienile astea.

— De ce?

A căzut pe gânduri preț de o clipă.

— Păi, fiindcă locul lor nu-i aici.

— Al Atunci, unde e?

— Scumpa mea, astea nu-s decât niște buruieni, locul lor nu-i nicăieri.

Nepoțica ei s-a îmbufnat:

— Asta nu pare prea drăguț. Fiecare lucru are un loc undeva.

Ea a zâmbit și a sărutat ușor copila pe creștet, aruncând o privire spre soțul ei. Deși părul lui, cândva negru, era acum înspicat cu fire cenușii și chipul îi era brăzdat de riduri, anii nu-i afectaseră prea mult statura și în fiecare zi ea simțea recunoștința pentru că-l întâlnește. Drumurile lor se încrucișaseră, în ciuda tuturor opreliștilor, și acum își duceau traiul împreună.

S-a întors apoi spre nepoată:

— Ai dreptate. Hai să le punem la loc.

În timp ce săpa o groapă micuță, se minuna de cât de multe lucruri putem învăța de la copii, cât de mult este subestimată, ba chiar disprețuită, înțelepciunea lor.

— Buni? a scuturat-o fetița din reverie.

— Da, scumpa mea.

— Cum l-ai întâlnit pe bunicul?

Ea s-a ridicat și și-a luat nepoata de mână. I-a dat la o parte de pe fețișoară o șuviță de păr auriu.

— Ei, ia să vedem noi... E o poveste lungă...

PARTEA ÎNTÂI

1

Martie 1973

Îi sunase ceasul din urmă, era sigură de asta. Știa că probabil îi mai rămăseseră doar câteva clipe de trăit și înălța o rugă tăcută ca sfârșitul să vină repede. Simțea cum i se prelinge pe ceafă sângele cald, lipicios. Își auzise țeasta crăpând cu un zgomot grețos, atunci când bărbatul ei o izbise cu capul de zid. În gură avea ceva ce semăna cu o bucățică de pietriș; știa că este un dinte și încerca disperată să-l scuipe. Măinile lui îi erau atât de încleștate pe gât, încât ei îi era cu neputință să tragă aer în piept sau să scoată vreun sunet. Plămânii îi strigau după oxigen și presiunea din spatele globilor oculari era atât de intensă, încât era sigură că îi vor ieși din orbite. Capul începea să-i plutească și atunci, din fericire, a început să se scufunde în întuneric.

A auzit clopoțelul de mult uitat din timpul școlii și, dintr-odată, avea din nou cinci ani. Forfota copiilor era aproape acoperită de țârâiala aceea neîncetată. În timp ce striga la ei să se oprească, și-a dat seama că avea încă voce.

Timp de o clipă s-a uitat țintă în tavan, apoi a mijit ochii spre ceasul deșteptător care o trezise din somn. Pe șira spinării îi alunecau broboane reci de sudoare; și-a tras așternuturile peste cap, încercând să se mai bucure încă două, trei secunde de căldura lor. Inima îi bubuia încă în piept după coșmarul pe care îl avusese; a răsuflat încet, pe gură. Respirația ei caldă nu se putea înălța în aerul înghețat din dormitor. Cu un efort uriaș, s-a smuls din pat, înfiorându-se când tălpile goale au întâlnit asprimea înghețată a podelei de lemn. S-a uitat la Rick, care — slavă Domnului! — dormea încă, sforăind din cauza sticlei de whisky pe care o băuse în noaptea dinainte. S-a uitat să vadă dacă are țigările pe noptieră, acolo unde i le pusese ea cu grijă. Dacă exista ceva care să-l facă pe Rick să ia foc, asta era să nu-și găsească dimineața mahorca.

S-a strecurat în liniște în baie și a închis ușa încet. Probabil ar fi fost nevoie de o explozie cum nu se mai văzuse de la Hiroshima încoace pentru ca Rick să se trezească din somn, dar Tina nu voia deloc să riște. A umplut chiuveta ca să se spele, cu apă rece, ca de obicei. Câteodată aveau de ales între a se hrăni ei înșiși sau a alimenta contorul. Rick își pierduse serviciul de șofer de autobuz, așa că aveau puțini bani pentru încălzire. Destui în schimb pentru băutură, fumat și pariuri, și-a spus ea, în liniștea din mintea ei.

A coborât, a umplut ibricul și l-a pus pe aragaz. Tre-cuse băiatul cu ziarele, așa că le-a scos absentă din cutia poștală: *The Sun* pentru ea și *The Sporting Life* pentru Rick. Titlul principal i-a atras atenția. Era ziua Marii Finale. I-au căzut umerii și s-a cutremurat îngrozită la gândul că Rick va face praf o grămadă de bani la cursă. Nu se îndoia mai deloc că la prânz el avea să fie mult

prea beat ca să se aventureze până la casa de pariuri, așa că o s-o pună pe ea să parieze. Casa de pariuri era chiar lângă magazinul pentru săraci unde mai lucra ea sâmbăta, iar agentul de pariuri, Graham, îi devenise prieten apropiat de-a lungul anilor. În ciuda faptului că lucra toată săptămâna ca stenodactilografă într-un birou de asigurări, Tina aștepta cu nerăbdare ziua de lucru în magazinul pentru săraci. Rick îi spusese că era o prostie din partea ei să-și petreacă toată ziua sortând de bunăvoie hainele unor morți, când ar putea să lucreze într-un magazin adevărat și să contribuie și mai mult la venitul familiei. Pentru Tina, era doar un pretext ca să petreacă o zi în care să nu-i stea lui Rick în cale; în plus, îi făcea plăcere să stea la taclale cu clienții și să aibă parte de discuții normale, în care nu trebuia să-și supravegheze fiecare cuvânt care îi ieșea din gură.

A pornit radioul și a dat volumul la minimum. Tony Blackburn reușea mereu s-o facă să zâmbească, cu glumele lui siropoase. Tocmai anunța noul single al lui Donny Osmond, *The Twelfth of Never*, când ibricul a început să scoată șuieratul lui surd. L-a înșfăcat înainte ca zgomotul să devină prea ascuțit și a pus în vechiul ceainic pătat două lingurițe cu vârf de frunze de ceai. S-a așezat la masa din bucătărie, așteptând să se infuzeze ceaiul, și a deschis ziarul. Și-a ținut respirația când a auzit cum se trage la etaj apa de la toaletă. A auzit trosnind scândurile podelei și a respirat ușurată când și-a dat seama că Rick se întorcea în pat. Apoi a înlemnit, auzindu-l cum o strigă:

— Tina! Unde-mi sunt țigările?

Dumnezeule! Fumează ca nebunul.

A sărit în sus și s-a repezit pe scări, sărind două trepte deodată.

— Pe noptiera ta, unde le-am pus aseară, a răspuns, ajungând lângă el cu răsuflarea tăiată.

Pe întuneric, și-a trecut mâna peste tăblia noptierei, dar nu le-a găsit. Încearca să-și învingă frica tot mai mare.

— Trebuie să trag puțin perdelele. Nu văd nimic.

— Pentru Dumnezeu, femeie! Bărbatul cere prea mult dacă vrea să-și găsească mahorca la trezire? Mă sufoc aici.

Îi simțea răsuflarea acră de dimineață, duhnind a whisky stătut. Până la urmă, a găsit țigările pe podea, căzute între pat și noptieră.

— Uite-le! Le-oi fi dat jos când dormeai.

Rick s-a holbat la ea o clipă, înainte de a se ridica și a-i smulge pachetul din mână. Femeia s-a ferit și, instinctiv, și-a acoperit fața cu mâinile. El a prins-o de încheietură și privirile li s-au încrucișat fulgerător, înainte ca Tina să închidă ochii și să încerce să-și înghită lacrimile.

Își amintea ca ieri de prima dată când Rick dăduse în ea. Chiar și amintirea în sine făcea să-i ia foc obrazul și s-o usture. Totuși, nu era doar durerea fizică, ci și realitatea dură că lucrurile nu vor mai fi niciodată la fel. Faptul că era chiar noaptea nunții lor a făcut totul și mai greu de suportat. Până atunci, ziua fusese perfectă. Rick era atât de arătos în noul lui costum maro, cu cămașă crem și cravată de mătase. Garoafa albă de la butonieră spunea că el e mirele și Tina se gândea că era cu neputință să iubească pe cineva mai mult decât îl iubea pe el. Toată lumea îi spusese că și ea arăta uluitor. Își prinsese părul lung și negru într-un coc lejer, împodobit cu floricele mici. Ochii de un albastru-deschis străluceau sub genele false, iar tenul ei radia o frumusețe naturală, care nu avea nevoie de ajutorul cosmeticelor. Petrecerea de

după nuntă, ținută la un hotel ieftin din împrejurimi, a fost plină de viață. Tânărul cuplu și invitații lor au dansat toată noaptea. În timp ce se pregăteau de culcare, în camera lor de la hotel, Tina a observat că Rick era neobișnuit de tăcut.

— Ești bine, iubitul? I-a întrebat ea, încolăcindu-și brațele pe după gâtul lui. A fost o zi minunată, nu-i așa? Nu-mi vine să cred că, în sfârșit, sunt doamna Craig.

Apoi s-a îndepărtat brusc de el.

— Hei, trebuie să-mi exersezi noua semnătură.

A luat un pix și o foaie de hârtie de pe noptieră și a scris cu înflorituri: *doamna Tina Craig*. Rick tot nu scotea nicio vorbă; doar se uita țintă la ea. Și-a aprins o țigară și și-a turnat un pahar de șampanie ieftină. L-a dat peste cap dintr-o înghițitură și s-a îndreptat spre Tina, care stătea pe pat.

— Ridică-te, i-a cerut.

Tina a fost uimită de tonul lui, dar a făcut ce-i cerea. Rick a ridicat mâna și a plesnit-o cu putere peste față.

— Să nu mă mai faci niciodată să cad de prost.

După care a ieșit din cameră ca o furtună.

Și-a petrecut noaptea prăbușit pe o canapea în holul hotelului, înconjurat de pahare goale, și au trecut zile întregi până când i-a spus Tinei cu ce greșise. După cât se părea, nu-i plăcuse felul în care dansase cu unul dintre colegii lui de serviciu. Îl privise prea provocator și flirtase cu el în fața invitaților. Tina nici nu și-l putea aminti pe tip, dar acela a fost începutul fixației paranoide a lui Rick asupra oricărui bărbat care ieșea în calea soției lui. Adeseori se întreba ce s-ar fi întâmplat dacă l-ar fi părăsit chiar a doua zi. Dar ea avea un suflet romantic și voia să dea proaspetei ei căsnicii o șansă. Fusese sigură că

întâmplarea nu avea să se repete, iar Rick îi alungase orice îndoială supărătoare atunci când îi adusese un buchet de flori și îi ceruse iertare. Arătase atâta remușcare și căință, încât Tina nu ezitase nicio secundă și-l iertase imediat. Abia câteva zile mai târziu descoperise, ascunsă între flori, o carte de vizită. O scosese de acolo zâmbind în sinea ei și citise: *veșnică amintire iubitei noastre Nan*. Ticălosul furase florile de pe un mormânt din curtea bisericii!

* * *

Acum, patru ani mai târziu, s-au uitat pentru o secundă unul la altul, înainte ca Rick să-și slăbească strânsoarea.

— Mulțumesc, iubito, i-a zâmbit el. Acum, fii fată bună și adu-mi un ceai!

Tina a răsuflat ușurată și și-a frecat încheietura înroșită. Încă de la incidentul din noaptea nunții, își jurase să nu fie o victimă. Nici vorbă să se poarte ca soțiile acelea lovite care găsesc scuze pentru comportamentul mizerabil al bărbaților lor. Amenințase de multe ori că-l părăsește, dar se răzgândise mereu în ultimul minut. Rick era atât de umil și plin de căință și, firește, promitea că n-o să mai ridice niciodată mâna asupra ei. Acum, însă, bea mult mai mult și izbucnirile lui erau tot mai dese. Venise în sfârșit vremea să plece.

Problema era că nu avea unde să se ducă. Nu avea familie și, deși avea câteva prietene apropiate, n-ar fi putut niciodată să întindă coarda și să le ceară s-o găzduiască. Ea era cea care plătea chiria, din salariul ei, dar nu ar fi fost chip ca Rick să plece de bunăvoie. Așa că a început să pună deoparte niște bani ca să se salveze. Nu avea

nevoie decât să strângă bani pentru o garanție și pentru chiria în altă parte și ar fi fost liberă. Dar era ușor de spus, greu de făcut. Rareori reușea să pună ceva deoparte; nu conta însă cât de mult avea să dureze, ea era hotărâtă să plece. Vechiul borcan pentru cafea pe care îl ținea ascuns în fundul dulapului din bucătărie se umpluse binișor și avea de-acum peste cincizeci de lire. Dar chiar și chiria pentru cea mai ieftină garsonieră era de opt lire pe săptămână, plus o garanție de cel puțin treizeci, așa că trebuia să strângă mult mai mult înainte de a putea face pasul. Deocamdată încerca să facă tot posibilul să nu-i stea în drum lui Rick și să încerce să nu-l enerveze.

A urcat scările cu ceaiul lui Rick, împreună cu *Sporting Life* îndesat sub braț.

— Poftim, a spus ea, încercând să pară veselă.

N-a primit niciun răspuns. Bărbatul adormise din nou, proptit în pernă, cu gura deschisă, cu țigara legănându-i-se pe buza de jos, uscată și crăpată. Tina a cules-o și a stins-o.

— Pentru Dumnezeu, ne omori pe amândoi, a bombănit ea.

A lăsat cana jos și s-a gândit ce să facă. Să-l trezească și să-i suporte furia? Sau ar trebui să lase ceaiul pe noptieră? Când o să se trezească, o să-l găsească rece, fără îndoială, iar asta o să-l enerveze cumplit, dar până atunci spera să fie la magazin, departe de prăpăd. N-a mai fost nevoie să ia nicio decizie, pentru că Rick a început să se foiască, străduindu-se să deschidă ochii.

— Ai ceaiul aici, a spus ea. Acum plec la magazin. O să fii bine?

Rick s-a ridicat cu greu în coate.

— Am gura uscată ca iasca, a pufnit el. Mulțumesc pentru ceai, iubito.

A bătut cu palma în pătură, făcându-i semn să se așeze.

— Vino aici!

Așa era viața alături de Rick. Acum era o brută rea și ranchiunoasă, iar în clipa următoare devenea un înger blând.

— Îmi pare rău pentru adineauri. Știi, treaba cu țigara? Nu ți-aș face rău, Tina, știi și tu.

Tina abia putea să-și creadă urechilor, dar nu era o idee bună să-l contrazică pe Rick, așa că a dat vag din cap.

— Uite, a continuat el. Poți să-mi faci un serviciu?

Ea a lăsat să-i scape un oftat ușor, abia auzit, și a ridicat ochii spre tavan. *Hai, că acum începe.*

— Poți să pui tu un pariu pentru mine?

În momentul acela, n-a mai putut să-și țină gura.

— Crezi că-i o idee bună, Rick? Știi cât suntem de strâmtorați. Doar cu salariul meu nu ne mai rămâne prea mult pentru treburi din astea, pentru pariuri.

— Doar cu salariul meu, a maimușărit-o Rick. Nu pierzi niciodată ocazia să aduci vorba despre asta, nu, vacă moralistă ce ești!

Pentru o clipă, Tina s-a speriat de reacția lui plină de răutate, dar bărbatul nu terminase.

— Este Marea Finală, pentru Dumnezeu! Toată lumea pariază astăzi.

S-a întins spre podea, a înșfăcat pantalonii pe care-i azvârlise acolo în seara dinainte și a scos din buzunar niște bancnote rulate.

— Ia de-aici cincizeci de bătrâne.

A rupt capacul pachetului de țigări și a scris pe spate numele unui cal.

— Cincizeci de lire ca să câștigăm.

I-a dat banii și bucata de carton. Tina era uluită.

— De unde ai banii ăștia? a întrebat, luând bancnotele rulate.

— Nu că ar fi treaba ta, dar dacă tot ai întrebat, i-am câștigat de pe urma cailor. Vezi tu, cine zice că nu poți să faci bani din asta?

Mincinosule.

Îi vuia capul și simțea cum începe să i se înroșească gâtul.

— Asta-i mai mult decât salariul meu pe o săptămână, Rick.

— Știu. Nu că-s deștept? i-a întors-o el, plin de îngâmfare.

Tina și-a împreunat mâinile de parcă s-ar fi rugat și le-a dus spre buze. A încercat să-și păstreze calmul, în timp ce sufla ușor printre degete.

— Dar cu banii ăștia am putea să plătim curentul sau mâncarea pe toată luna.

— Doamne, Tina! Ce pisăloagă poți să fii!

Ea și-a trecut mâna tremurândă printre bancnote. Știa că nu va fi în stare să dea o grămadă de bani pe un bilet la pariuri.

— Nu poți să-i pui tu? I-a implorat.

— Lucrezi chiar lângă nenorocita aia de casă de pariuri, nu te deranjez cu nimic.

Tina simțea că-i dau lacrimile, dar găsisese soluția. O să ia banii și o să se sfătuiască cu Graham ce să facă. Mai luase și înainte bani de la Rick pentru câte un pariu, fără să-i pună însă. Calul pierduse, firește, dar el tot nu se învăța minte. Dar Tina simțea, în timpul acelor curse, că îmbătrânește cu zece ani. De data asta însă lucrurile

stăteau altfel. Miza crescuse mult mai mult. *Cincizeci de lire, pentru numele lui Dumnezeu.*

Brusc, în mod inexplicabil, a simțit că o cuprinde panica. Simțea că o ia cu fierbințeală de la călcâie până la ceafă; respira tot mai greu. A ieșit din dormitor mormăind ceva despre prăjitorul de pâine lăsat pe plită și a luat-o la fugă pe scări în jos, spre bucătărie. S-a urcat pe un scaun și s-a întins spre fundul dulapului, pipăind după borcanul de cafea unde se găseau banii ei pentru evadare. Degetele au găsit conturul acela cunoscut și a tras borcanul afară, strângându-l la piept. Îi tremurau mâinile în timp ce încerca să-i deșurubeze capacul. Palmele umede nu-l puteau prinde cum trebuie și a bâjbâit în jur după un prosop de bucătărie. În cele din urmă, capacul a cedat și s-a uitat drept înăuntru. Nu mai rămăseseră decât niște bănuți. A scuturat borcanul și s-a uitat din nou în el, ca și când ochii ar fi înșelat-o prima dată.

— Nenorocitul! a strigat ea. Nenorocitul, nenorocitul, nenorocitul!

A izbucnit în plâns; hohotele adânci făceau să i se cutremure umerii.

— Credeai că poți să mă duci cu preșul, ai?

A tresărit și s-a rotit pe călcâie. L-a văzut pe Rick rezemat de ușă, cu o altă țigară atârnată pe buză, doar în vesta cenușie de la petele de ceai și în izmenele murdare.

— Tu i-ai luat! Cum ai putut? Am muncit zi și noapte ca să pun niște bani deoparte. Luni de zile!

S-a prăbușit pe podea, legănându-se înainte și înapoi, încă strângând la piept borcanul aproape gol. Rick a încălecat-o și a tras-o brutal de picioare.

— Adună-ți mințile! La ce te aștepți, când ascunzi bani de bărbatul tău? Și pentru ce-i strângeai?

Ca să fug de tine, nimic ce ești, bețiv manipulator!

— Ar fi trebuit să fie... o surpriză, înțelegeți, o mică vacanță pentru noi. M-am gândit că o pauză ne-ar prinde bine amândurora.

Rick a cântărit puțin ideea și a slăbit strânsoarea de pe brațul Tinei. S-a încruntat, bănuitor.

— Drăguță idee. Să-ți spun ceva: când o să câștige cazul ăla, o să avem o vacanță de pomină, poate chiar în străinătate.

Tina a încuviințat nefericită și și-a șters lacrimile.

— Du-te și spală-te! O să întârzii la muncă. Eu mă duc înapoi în pat. Sunt frânt.

A sărutat-o pe creștet și s-a îndreptat spre scări. Tina a rămas singură în mijlocul bucătăriei. Nu se simțise niciodată în viața ei atât de distrusă și de disperată, dar era hotărâtă să nu parieze. Acele cincizeci de lire erau ale ei și cu niciun chip nu avea de gând să le irosească pe o cursă de cai, fie ea Marea Finală sau nu. A luat banii și i-a îndesat în geantă, apoi a aruncat o privire pe numele scris de Rick pe pachetul de țigări.

Red Rum.

Ar fi bine să nu câștigi, ticălosule.

A ajuns la magazin și s-a apucat să scoțoească în geantă, după chei. Cineva lăsase pe scări un sac cu haine vechi, în ciuda biletului pus pe ușa, care le cerea oamenilor să nu facă asta. Pentru Tina era de neînțeles că un om ar putea fura hainele donate în scopuri caritabile, dar se întâmplase în repetate rânduri. Chiar și în aceste vremuri economice sumbre, cu greve și pene de curent, tot o surprindea cât de jos puteau ajunge unii oameni. Și-a pus geanta pe umăr, a descuiat ușa și a intrat. Chiar